

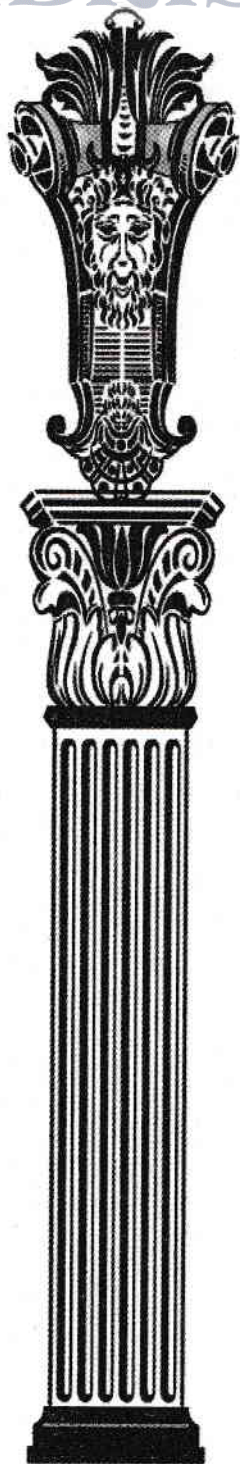
LIBRIS

We know
books

HOMER

**ILIADA
ȘI
ODISEEA**

 editura
Eduard

CUPRINS

ILIADA

I. Judecata lui Paris.....	5
II. Răpirea Elenei	12
III. Mânia lui Achile.....	16
IV. Menelaos și Paris.....	29
V. Reluarea luptei	35
VI. Hector și Andromaca.....	45
VII. Oameni și zei.....	51
VIII. Patrocle.....	80
IX. Întoarcerea lui Achile în luptă	92
X. Moartea lui Hector	104

ODISEEA

I. Telemah	120
II. Călătoria lui Telemah	127
III. În țara feacilor	139
IV. Ciclopul Polifem.....	153
V. Vrăjitoarea Circe.....	163
VI. Întoarcerea acasă	187
VII. Pedepsirea peșitorilor.....	214
MIC DICȚIONAR MITOLOGIC	226

I. Judecata lui Paris

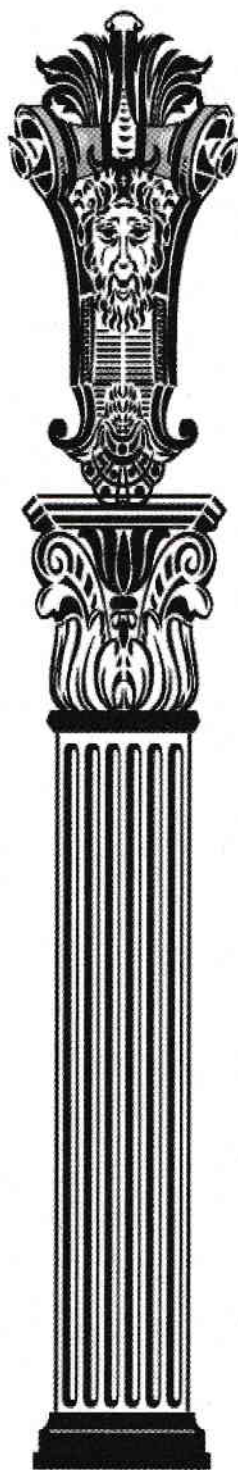

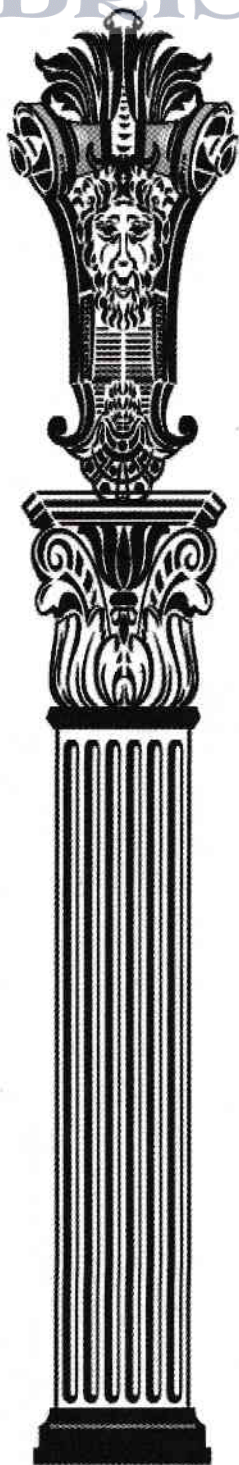
e spune că odată, tare demult, domnea în cetatea Troia un bărbat bun și destoinic, pe nume Priam. Pentru că avea un foarte mare respect pentru zei, aceștia fuseseră darnici cu el și cu cetatea. Ce alți locuitori se puteau lăuda cu belșugul și armonia din casele lor mai mult decât troienii? Ce altă cetate se ridica mai mândră decât Troia? Iar Priam se putea socoti fericit, deoarece Hecuba, soția sa, care îi dăruise deja un fiu, pe viteazul Hector, era acum însărcinată pentru a doua oară.

Într-o dimineață însă, Hecuba dădu buzna, speriată, în sala tronului, unde Priam era la sfat cu fruntașii cetății:

– Iubite rege, spuse ea, presimt că o mare nenorocire se va abate asupra noastră! Zeii, care ne iubesc atât de mult, ne-au trimis un avertisment: pe când mă odihneam în camera mea, am avut un vis teribil. Se făcea că m-au apucat durerile facerii și, în loc să aduc pe lume un copil, am născut o torță. Și flacăra torței se făcea din ce în ce mai mare, până a ajuns să cuprindă toată cetatea și să o mistuie într-o clipită. Ce să fie cu visul acesta? Ce vor zeii să ne spună cu asta?

– Liniștește-te, draga mea, încercă Priam să-și împace soția. Să-l chemăm pe Esacos, cel născut

din căsătoria mea cu Arisbe, și să-l rugăm să ne tălmăcească visul. Știi doar că nimeni din cetate nu se pricepe mai bine ca el la astfel de lucruri!

Zis și făcut! Esacos veni de îndată și, auzind ce visase mama sa vitregă, căzu pe gânduri. În cele din urmă grăi:

– O, tată, sper că nu mă vei urî pentru cele ce-ți voi spune! Într-adevăr, visul Hecubei este trimis de zei ca să ne avertizeze să nu-l lăsăm în viață pe fiul pe care aceasta-l va naște, căci mare suferință va intra în casele noastre. Fiul pe care tu îl aștepti cu mare dragoste va aduce războiul în Troia și din pricina lui va pieri cetatea.

Priam îl ascultă cu inima frântă: își dorise atât de mult un al treilea fiu, și acum trebuia să-l sacrifice de dragul cetății. Nu se putea pune însă cu dorințele zeilor, așa că, atunci când se născu copilul, un băiat de toată frumusețea, îi porunci slujitorului său credincios, Agelaos, să-l ia și să-l abandoneze pe muntele Ida. Înainte de asta, îi dădu numele Paris.

Zei s-au răzgândit însă și au hotărât o altă soartă pentru Paris. Pe muntele Ida, a fost găsit și alăptat de o ursoaică. Apoi, după câteva zile, a fost găsit de niște păstori, care au decis să-l crească.

În vremea aceasta, zeii nu erau preocupați doar de soarta Troiei și a lui Paris. Lumea Olimpului, unde ei își aveau sălașul, era în mare fierbere: Hephaistos cocea bucate alese, Apollo își acorda lira, iar zeițele își probau rochiile cusute cu fire de aur și împodobite cu cele mai strălucitoare pietre prețioase, cu care să se gătească pentru a fi frumoase la apropiata nuntă a nereidei Thetis cu muritorul Peleu.

Ziua nunții a fost una dintre cele mai minunate și noaptea promitea a fi la fel până în momentul în care porțile palatului fură date cu putere la o parte și în mijlocul nuntașilor își făcu apariția Eris, zeița discordiei. Pe ea nu o invitaseră zeii la nuntă pentru că toți știau cât de rea este și cum reușește, pe oriunde se duce, să bage zăzania nu numai între oameni, ci și între zei. S-au gândit prost zeii, căci Eris, aflând despre nuntă, se simți jignită că numai ea nu fusese invitată și se hotărî să se răzbune. Iat-o stând mâniată în mijlocul sălii de bal:

– Nefericiților, ați avut curajul să mă ignorați tocmai pe mine? Nu știți că discordia trimisă de mine pătrunde în suflete și de acolo nu poate fi alungată nici măcar de puterea lui Zeus? Cu mine vreți voi să vă încercați puterile? Ați pierdut deja, pentru că eu ies mereu învingătoare!

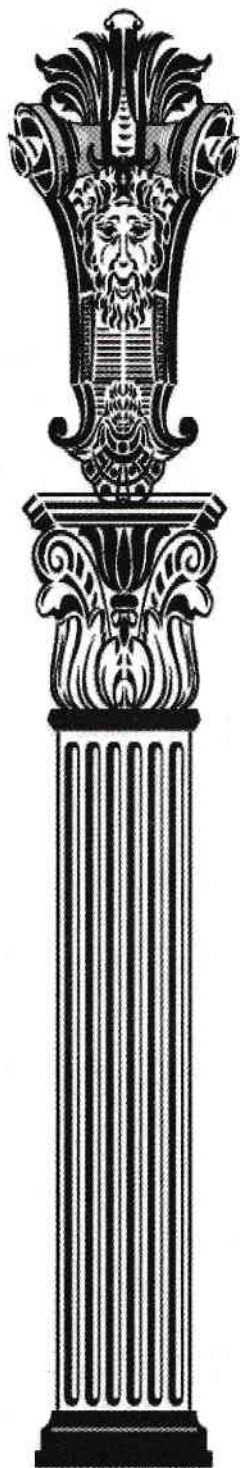
Zicând acestea, părăsi în hohote stranii de râs sala balului, nu înainte de a arunca în mijlocul nuntașilor un măr cu totul și cu totul de aur. Îl ridică zeița frumuseții, Afrodita. Îl cercetă mirată și spuse:

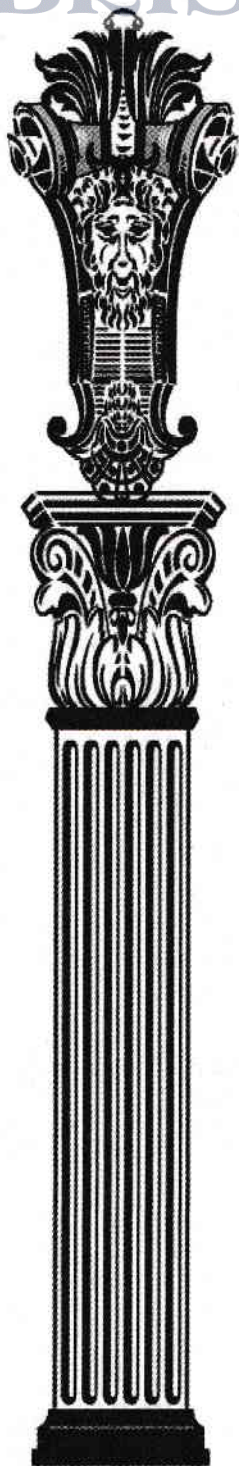
– Mărul acesta atât de minunat îmi aparține!

– De ce crezi acest lucru? săriră de la locurile lor celelalte zeițe. Eris l-a lăsat poate ca dar pentru miri!

– Nu, e sigur pentru mine! Uitați-vă! Pe el scrie: «Celei mai frumoase»! Nu sunt eu cea mai frumoasă dintre voi? Nu frumusețea mea este cântată în versuri de către poeți?

– Te crezi mai frumoasă decât mine? zise supărată Hera, soția lui Zeus și regină peste toți zeii.

– Vă certați degeaba! interveni Atena, zeița înțelepciunii. Se știe că, atunci când doi se ceartă, al treilea câștigă. Prin urmare, mărul se cuvine să fie al meu!

– Ba al meu, ba al meu! spuseră celelalte două zeițe.

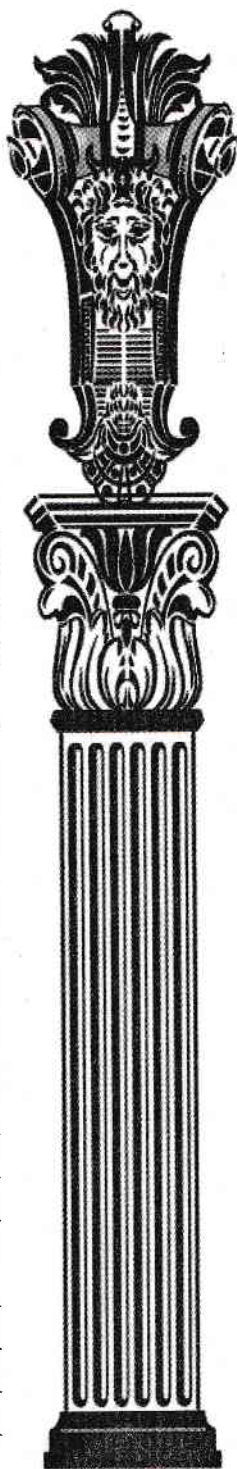
Văzând că cearta se încinge, Zeus le opri cu un gest:

– Nu voi trebuie să hotărâți cui îi va aparține mărul și niciunui zeu nu îi este sortit să facă acest lucru. Judecător al frumuseții voastre nu poate fi decât Paris, fiul regelui Priam, cel care acum trăiește printre păstori. Așteptați să crească și veți afla cine este cea mai frumoasă dintre voi!

Trecură anii și, odată cu trecerea lor, crescuseră și Paris. Sosi și ziua în care acesta avea să judece care dintre zeițe este cea mai frumoasă. Iată-le pe cele trei, Afrodita, Hera și Atena, făcându-și apariția pe muntele Ida, însoțite de Hermes. La vederea lui Paris, Hermes, care era mesagerul zeilor, grăi:

– Tinere, nu te speria! Suntem zei, dar nu am venit aici pentru a-ți face rău, ci dimpotrivă, pentru a-ți cere ajutor. De mulți ani, lumea zeilor nu a mai cunoscut liniștea din cauza unui măr care trebuie atribuit celei mai frumoase dintre zeițe. Numai ție îți este scris să fii judecătorul într-o astfel de cauză. Spune, așadar, pe care dintre cele trei o consideri cea mai frumoasă?

Paris începu să le cerceteze pe zeițe. Niciodată nu văzuse ceva mai frumos. Ochii i se opreau asupra uneia, apoi alergau spre chipul alteia. Îi era prea greu să se hotărască, pentru că toate erau

foarte frumoase. Văzându-l șovăitor, zeițele se luară la întrecere în a-i promite lucruri care mai de care mai atrăgătoare. Prima începu Hera:

– Sunt Hera, stăpână peste zei! Nu degeaba m-a ales măritul Zeus să-i fiu soție! Desemnează-mă drept cea mai frumoasă dintre zeițe și din puterea mea îți voi da și ție, căci răsplata pentru alegerea pe care-o vei face va fi întreaga Asie, ba chiar întreg Universul. Voi face astfel încât să deții o foarte mare putere și toți să ți se închine. Oare îți dorești mai mult decât asta? Ce bărbat nu vrea să aibă la picioare lumea întreagă?

– Ba eu, zise Atena, zeița cu ochii de azur, îți voi oferi ceva mult mai de râvnit decât puterea. Toți știu că m-am născut din capul tatălui meu, temutul Zeus, și acest fapt mi-a conferit înțelepciune și